

Słupsk, dnia 30 czerwca 2021 roku

**APEL STOWARZYSZENIA ADWOKACKIEGO „DEFENSOR IURIS”
W SPRAWIE WSTRZYMANIA STOSOWANIA PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH DORĘCZANIA KORESPONDENCJI
ZAWODOWYM PEŁNOMOCNIKOM ZA POŚREDNICTWEM PORTALU INFORMACYJNEGO**

Działając w imieniu Stowarzyszenia Adwokackiego „Defensor Iuris”, realizując jego cele statutowe, wobec rozpoczęcia obowiązywania z dniem 03 lipca 2021 r. art. 15 z.zs⁹ Ustawy z dnia 28 maja 2021 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 poz. 1090), tj. wprowadzającej dyrektywę doręczania pism do profesjonalnych pełnomocników za pośrednictwem portalu informacyjnego sądów powszechnych (wraz ze skutkiem doręczenia wg przepisów KPC), zwracamy się z otwartą prośbą o **wstrzymanie stosowania przez Sądy wszystkich apelacji tychże rozwiązań, co najmniej do czasu zapewnienia zgodności tychże przepisów z normami konstytucyjnymi, a także do zakończenia prac nad budową spójnego systemu informatycznego**, obsługującego wszelkie funkcjonalności, które pozwalałyby pełnomocnikom na bezpieczny oraz niewywołujący wątpliwości co do daty, odbiór pism procesowych kierowanych przez sądy powszechne w postępowaniu cywilnym.

Powyższe stanowisko uzasadniamy szeregiem okoliczności, które nie pozwalają na zaaprobowanie wdrożenia ww. przepisu w tak krótkim czasie.

W pierwszej kolejności wskazujemy, iż zgodnie z pismem Prezesa Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 24 czerwca 2021 roku, stanowiącego odpowiedź na wniosek o udostępnienie informacji publicznej z dnia 21 czerwca 2021 roku skierowany przez adw. Aleksandrę Czekaj-Dancewicz, **obecnie trwają prace nad wytworzeniem funkcjonalności umożliwiającej obsługę korespondencji w Portalu Informacyjnym, które z uwagi na bardzo krótkie *vacatio legis* zostaną zakończone dopiero za kilka tygodni**. Jak wynika z treści przedłożonego pisma, do czasu zakończenia prac nad tym systemem, pełnomocnicy stron korzystający z portalu informacyjnego nie otrzymają między innymi dodatkowej informacji dotyczącej

STOWARZYSZENIE ADWOKACKIE „DEFENSOR IURIS”

UL. WOJSKA POLSKIEGO 2/4 76-200 SŁUPSK

TEL. +48 668 255 993 E-MAIL stowarzyszenie@defensoriuris.pl WWW defensoriuris.pl

mBank 74 1140 2004 0000 3902 7935 2285 NIP 839 321 34 57 REGON 384 396 339

wpłynięcia pisma sądowego na portal informacyjny, jak też nie będzie istniało żadne elektroniczne potwierdzenie odbioru korespondencji. Godzi się przy tym zważyć, że to właśnie Portal Informacyjny działający przy Apelacji Wrocławskiej uchodzi powszechnie za najbardziej zaawansowany, a pomimo tego nie spełnia on podstawowych standardów, pozwalających na realizację założeń ustawowych.

Wobec tego, **dokonywanie doręczeń pism procesowych w postępowaniu cywilnym, w oparciu o niedokończony oraz pozbawiony pełnej funkcjonalności system informatyczny rodzi uzasadnioną obawę co do prawidłowej realizacji praw stron w ramach prowadzonych postępowań cywilnych, a co za tym idzie, do realizacji konstytucyjnego prawa do sądu.**

Wątpliwości budzi również kwestia zgodności przedmiotowych rozwiązań z normami regulującymi ochronę danych osobowych (w tym zakresie i sposobu dostępu do danych osobowych pełnomocników przez osoby trzecie).

Wskazać również trzeba, iż wprowadzenie nad wyraz rewolucyjnej regulacji, inicjującej alternatywny system doręczenia korespondencji sądowej w postępowaniu cywilnym, w ciągu zaledwie dwóch tygodni budzi uzasadnione wątpliwości także w zakresie technicznej możliwości korzystania z tego rozwiązania przez strony. Tym bardziej, że system teleinformatyczny służący do wymiany korespondencji od kilku lat nie mógł zostać wdrożony i nie można w tym celu wykorzystywać platformy, której sama nazwa wskazuje na zupełnie inne zastosowanie.

Nadmienić należy, że w obecnie istniejącym otoczeniu prawnym nie istnieje żaden przepis zobowiązujący strony do posiadania konta w Portalu Informacyjnym Sądów Powszechnych. Zobowiązanie takie nie zostało także nałożone na pełnomocników stron. Nie ulega wątpliwości, iż rozwiązanie polegające na możliwości odbioru pism sądowych drogą elektroniczną co do zasady stanowiłoby *novum* godne pochwały, **pod warunkiem jednak, że byłoby ono stosowane stopniowo oraz dobrowolnie. Planowany obowiązkowy oraz natychmiastowy system doręczenia przesyłek sądowych przez portal informacyjny w istocie dyskryminuje osoby technologicznie wykluczone z uwagi na wiek, niepełnosprawność, czy też brak umiejętności technicznych. Nie sposób racjonalnie oczekiwać od takich osób, że w przeciągu zaledwie dwóch tygodni od wprowadzenia ustawy uzyskają one możliwości niezbędne dla płynnego korzystania z tej formy doręczenia. Rozwiązanie to dotyczy szczególnie doświadczonych oraz zasłużonych Koleżanek oraz Kolegów, wykonujących czynnie zawód adwokata lub radcy prawnego, w istocie uniemożliwiają im prawidłowe wykonywanie obowiązków zawodowych.** Osoby te nie zawsze korzystają z rozwiązań cyfrowych, względnie sięgają po programy tekstowe, a przy bardziej skomplikowanych czynnościach technicznych, potrzebują pomocy osoby trzeciej. Nagła, fundamentalna zmiana, może pozbawić te osoby możliwości terminowego realizowania zobowiązań, o których dotychczas dowiadywały się z nadsyłanej

przez Sąd korespondencji w formie tradycyjnej. **Stąd, obligatoryjny charakter korzystania z Portalu Informacyjnego, może zostać uznany za przejaw dyskryminacji osób wykluczonych cyfrowo.**

W zaistniałej rzeczywistości wykonanie prawa znaczącej liczby obywateli do sądu zostanie istotnie utrudnione poprzez konieczność ciągłego monitorowania oraz następczej weryfikacji przez pełnomocników terminów doręczeń korespondencji nie tylko tradycyjnie, ale także drogą elektroniczną, za pośrednictwem portalu informacyjnego, **bez jakiegokolwiek potwierdzenia odbioru wskazanej korespondencji.**

Podkreślenia wymaga, iż w wielu przypadkach zobowiązanie to będzie niewykonalne, mając na uwadze ilość przekazanych informacji, czas konieczny na weryfikacje wskazanych danych, czy też wszelkie potencjalne problemy techniczne z powyższym powiązane. Pełnomocnik wykonujący zawód w jednoosobowej działalności gospodarczej, zamiast skupić się na wykonywaniu licznych obowiązków zawodowych, zmuszony będzie weryfikować ręcznie każdą sprawę oraz dokument w ramach wszystkich dostępnych mu w portalu informacyjnym spraw oraz sprawdzać każdorazowo datę otwarcia pisma, jak też datę publikacji pisma na portalu i to i tak bez gwarancji co do danych tam podanych. Nadmienić przy tym trzeba, iż ta ostatnia pozostaje niespójna z regulacją ustawową, która wskazuje na datę (dzień) umieszczenia pisma w portalu informacyjnym (datę wprowadzenia pisma do systemu), podczas gdy system informatyczny prezentuje datę jedynie publikacji pisma (datę uzewnętrznienia pisma w systemie).

W obecnym modelu nie ma także możliwości zautomatyzowania dostępu uczestnika do sprawy w portalu informacyjnym, co rodzi obawę, iż pisma sądowe będą doręczane do pełnomocników z pewnym opóźnieniem (wynikającym z opóźnionego dostępu pełnomocnika do sprawy na Portalu), które w skrajnych wypadkach nie pozwoli na skuteczne wniesienie odpowiedzi na doręczane przez sąd pismo.

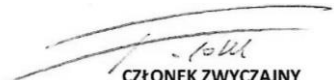
Stowarzyszenie skierowało również do Ministerstwa Sprawiedliwości wnioski o udostępnienie informacji publicznej, wnosząc m.in. o sprecyzowanie kwestii, na które nie mógł udzielić odpowiedzi Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu.

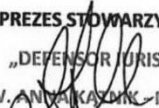
Finalnie należy zwrócić uwagę, iż obowiązkowa forma doręczenia korespondencji sądowej, za pośrednictwem portalu informacyjnego może spowodować ogromne trudności w zakresie funkcjonowania sekretariatów sądów i może doprowadzić do zapaści systemu doręczeń zaraz po jego wprowadzeniu. System ten skłania także do uzasadnionych wątpliwości na gruncie bezpieczeństwa danych każdorazowo umieszczonych oraz przekazywanych przez sądy na rzecz profesjonalnych pełnomocników.

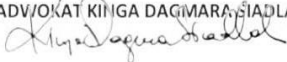
Jedynie na marginesie wypada zauważyć, że z uwagi na szereg rozwiązań, które dotyczą zmian w doręczaniu korespondencji w postępowaniu sądowym (tzw. e-doręczenia), nawet wśród profesjonalistów pojawiła się konfuzja, polegająca na błędnym przyjmowaniu, że ww. przepis będzie obowiązywać dopiero w 2022 r. Nie były to przypadki odosobnione i uznać należy to nie za efekt braku zainteresowania czy wiedzy, ale zbyt krótkiego *vacatio legis*.

Tym samym, w naszej opinii, znajdującej potwierdzenie w faktach, zarówno sądownictwo powszechne, jak też profesjonalni pełnomocnicy nie są przygotowani na pochopnie wprowadzane oraz nieprzygotowane (zarówno merytorycznie oraz technicznie) rozwiązania oraz eksperymenty, które jawnie godzą w interes stron procesu cywilnego.

Z wyrazami należytego szacunku:

CZŁONEK ZWYCZAJNY
STOWARZYSZENIA ADWOKACKIEGO
DEFENSOR IURIS
ADWOKAT FILIP TOHL

WICEPREZES STOWARZYSZENIA
„DEFENSOR IURIS”
ADW. ANNA KASZK-MANIA

PREZES ZARZĄDU
STOWARZYSZENIA ADWOKACKIEGO
DEFENSOR IURIS
ADWOKAT KINGA DAGMARA SIADŁAK

W załączeniu:

1. pismo Prezesa Sadu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 24 czerwca 2021 roku,
2. wniosek skierowany do Ministerstwa Sprawiedliwości.